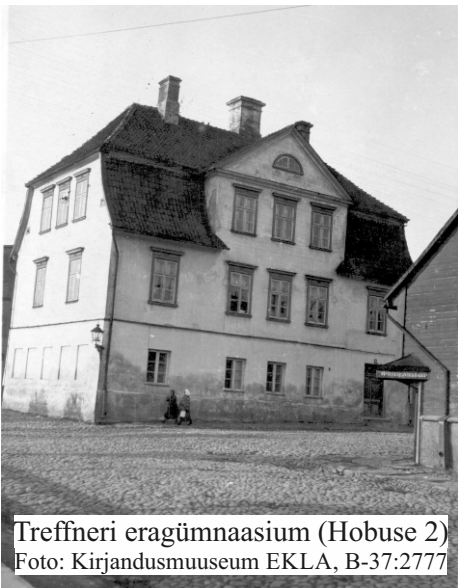

Tartus tuleb järgmisel aastal kirikukongress

Treffneri eragümnaasium (Hobuse 2)
Foto: Kirjandusmuuseum EKLA, B-37:2777

EELK Konsistoorium otsustas oma aprillikuisel koosolekul, et 2017. aasta 26. ja 27. mail korraldatakse Tartus kirikukongress, mis on pühendatud EELK ja Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale, samuti reformatsiooni 500. aastapäevale.

31. mail (13. juunil) 1917 kogunes Eesti esimene kirikukongress Tartus Hobuse tn. 2 asunud Treffneri eragümnaasiumi ruumidesse. Kuna koolimaja jäi kitsaks ligi 400 osavõtjale (sh 295 saadikut), jätkas kongress juba pärastlõunal tööd Tartu Reaalkooli ruumides Pauluse kiriku kõrval. Seal sündis otsus muuta senine seisuslik territoriaalkirik vabaks rahvakirikuks, nagu EELK ka täna on.

Küllike Lääne asub juhatama sihtasutust Tartu Pauluse kirik

Alates 18. aprillist 2016 on sihtasutuse Tartu Pauluse Kirik uus juhataja Küllike Lääne.

Sihtasutus on asutatud Tartu linna ning Pauluse koguduse poolt 22. detsembril 2005 Tartu Pauluse kiriku renoveerimiseks, kasutamiseks ning säilitamiseks.

Küllike Lääne on üle 25 aasta olnud koos perega Tartu Pauluse koguduse liikmeiks. Palju lugupidamist on ta teeninud Raja Apteegi juhatajana.

Sihtasutuse juhataja ülesandeks on hoolitseda kirikuhoone eest, et kogudus saaks seda kasutada ja turistid sellega tutvuda. Lisaks kogudusele on ruume võimalik kasutada ka näiteks kirikusse sobivate kontsertide, konverentside ja koolituste korraldajail.

Schleswigi piiskop Põhja-Saksa kirikust külastas Tartut

2. aprillil külastas Tartu Pauluse kirikut Schleswigi ja Holsteini piirkonna piiskop Gothart Magaard.

11 külalise hulgas olid lisaks piiskopile ka Põhja-Saksa kiriku Euroopa referent Christa Hunzinger ja kuus praosti.

Külalisi rõõmustas värskelt renoveeritud Pauluse kirik oma ilu ja uudsusega. Kõige suuremat vaimustust näitas üles Kieli praost Thomas Lienau-Becker, kes alles 13. märtsil 2016 oli osalenud Kieli Peetri kiriku pühitsemisel. Praost Lienau-Becker leidis Tartu Pauluse ja Kieli Peetri kiriku vahel palju sarnasusi. Mõlemad on juugendstiilis ja ehitatud sarnasel ajal, mõlemad on põhjalikult renoveeritud ja mõlemas kasutatakse salvestustehnikat. Sarnane on ka püüpanevaste kirikuliste hulk ning koguduse vaimulik elu.

Laste vaimulikule laulupäevale kogunes 260 last ja täiskasvanut

Kui EELK Kirikumuusika Liit võttis nõuks korraldada laste vaimuliku laulupäeva, loodeti, et kokku tuleb üle saja lapse. Tegelikuses oli neid loodetust veel poole rohkem.

Saarlased Jämajalt ja Lümandalt tulid koos Kihelkonna koguduse õpetaja René Reinsooga juba eelmisel õhtul kohale, 23. aprilli hommikul saabusid ülejäänud lauljad Tartust, Tallinnast,

Viljandist, Võrust, Räpinast, Amblast ja Elvast – kokku 239 last ja 21 täiskasvanut. Suurele Tartu Pauluse kirikule ei olnud probleemiks kõiki lahkelt vastu võtta. Peakorraldaja Tuuliki Jürjo sõnul pole sellisel kujul lastele vaimulikkul laulupäeva seni peetud.

Laulupäev lõppes kontserdiga, mille juhatas sisse piiskop Joel Luhamets.

Ago Pärtelpoeg: tean, et Jumal ei jäta

Palun räägi kõigepealt natuke endast. Milline on su pere?

Sündisin 1969. aastal Tartus ja käisin siin ka esimesed kaks klassi koolis. Vanemad läksid lahku, kui olin 9-aastane ning ema võttis mind kaasa oma uue mehe juurde Türile, kus elasini kuni keskkooli lõpuni. Tartusse jäänud isa suri, kui olin 10-aastane. See oli väga valus löök, millest ma ei saa ilmselt kunagi päriselt üle...

Minu lapsepõlve helgem pool on seotud armsa vanaemaga, keda ma kutsusin Mammaks. Temalt olen ma palju õppinud, esmajoones lugupidamist vanemate inimeste suhtes. Ma kasvasingi üles peamiselt Mamma eakaaslastest sõbrannade ja tuttavate keskel. Paljud neist olid usklikud, kuigi kirikus käimine oli tol ajal põlu all. Mäletan, et väikse poisina veel Tartus elades võttis Mamma mind mõnel korral kirikusse kaasa. Kui olin saamas 6-aastaseks, rääkis Mamma, et varsti tuleb meile külla üks tore onu, kes mind ristib. Ega ma selle talituse mõttest siis päris hästi aru saanud. Ühel päeval tuligi üks hästi pikka kasvu vanem mees koos oma naisega ja see mees piserdas mulle pähe nii palju vett, et kõik juuksed olid märjad. Vaat mismoodi laps asja näeb ja mis võib sellest suurest sündmusest mälestustesse talletuda. Sündmus oli muidugi pidulik. Ülev meeolu, mis tol päeval meie kodus valitses, on jäänud meelde. Õnneks oli minu vanaemal taipu selleks puhuks fotograaf kutsuda ja tänu sellele on ka nüüd, täpselt 40 aastat hiljem võimalik pildidelt vaadata, kes lisaks minu perele pühal talitusel olid. Minu ristijaks osutus Eestimaa üks legendaarsemaid kirikuõpetajaid Harri Haamer. Sellest, et selline suur inimene oli minu ristija, ma muidugi siis aru ei saanud. Väiksenä ei taibanud ma kahjuks vanaemalt küsida, kuidas ta Haamerite perega tuttavaks oli saanud, aga ilmselt oli see tutvus pärit juba 1930. aastatest, mil Harri Haamer oli Tartu Pauluse koguduse õpetaja ning mu vanaema tema juures leeris käis.

Millega sa tegeled? Milline on su haridus?

Pärast keskkooli lõpetamist tulin kohe Mamma juurde Tartusse tagasi. Kuna

koolis käies paistis, et mul on annet võõrkeelte peale, soovitas vanaema mul ülikooli minna just keeli õppima. Katsetasin saksa filoloogiasse. Konkurents oli suur. Pärast sisseastumiseksamit selgus, et jäin siiski napilt joone alla ja ülikooli ei pääsenud. Tuli hakata tööd otsima. Mamma soovitas mul pakkuda end ülikooli raamatukokku, sest juba kooli ajal oli mul suur huvi raamatute, eriti entsüklopeediate ja muude teatmeteoste vastu. Seda huvi mäletan selgelt. Nendest sain lugeda palju sellist, millest koolis ei räägitud. Nii kooli- kui linnaraamatukogus olin olnud pea igapäevane külaline. Tolleaegne Tartu Ülikooli raamatukogu direktor Laine Peep võttiski mu 1987. aasta sügisel

tööle. Olin fondis, mis tähendab, et koos paarikümne hea kolleegiga tuli lugejatele keldrikorrustelt vajalikke raamatuid ja ajakirjandust välja tuua. Seal majas oli eriline vaimus, mis mind võlus ja jäin sinna tööle kuueks aastaks. Kuna mul on alati olnud suur huvi ka radio ja televisiooni vastu, siis läksin 1993. aastal pakkuma end äsja loodud erakanali „Tartu Televisiooni” reporteriks. Võiksin öelda, et mul vedas pööraselt, aga usun, et siingi oli Taevaisa käsi mängus. Proovitööna tuli teha intervjuu Marju Lauristiniga, kes oli tol hetkel sotsiaalminister. Tänu suurepärasele intervjuueeritavale sündis korralik lugu ja mind võeti telesa tööle. Kahjuks läks see telekanal varsti pankrotti, aga minu teekond

mind ka kõige keerulisemas olukorras

ajakirjanikuna jätkus. Imelisel kombel sain üsna pea tööle tol ajal ülimalt populaarsesse Tartu Raadiosse, mida juhtis legendaarne Vello Lään. Sama imeline oli olla hiljem saatejuht raadios Elmar ja hommikuprogrammi juht kristlikus Tartu Pereraadios. Poolteist aastat olin ka Tartu linnavalitsuse pressiesindaja. Iseenesest on see küll lühike aeg, aga selle perioodi jooksul õnnestus töötada koos kolme erineva linnapeaga, kellest igaüks on jätnud oma jälje Tartu ajalukku. Pärast raekojast lahkumist jätkus taas minu kui raadiomehe teekond. Uudiste toimetajana ja reporterina olen leiba teeninud ka Vikerraadios, Kukes ja Sun FM-is. Meediapõllul tegutsesin ühtekokku 16 aastat. See töö on viinud mind kokku paljude huvitavate inimestega. Kui viimati mainitud raadiojaam 2009. aastal tegevuse lõpetas, otsustasin meediatöoga pausi pidada ja uuesti „raamatukoguonuks“ hakata. Nüüd lähebki juba seitsmes aasta suurepärase kolleegide ja lugejate keskel Tartu Linnaraamatukogus. Tänu Jumalale on kõik mu töökohad olnud meeldivad ja pakkunud palju toremaid elamusi.

Kuidas sa jõudsid Jumala juurde?

Esimene kokkupuude Jumalaga ja usklike inimestega oli juba eespool mainitud ristimise ajal. Mamma õpetas mulle selgeks Meie Isa palve ja muud kiriklikud kombes. Kuid ega tee usu juurde läinud kergelt. Väga suur kriis saabus siis, kui kaotasin isa. Mäletan selgelt, et isa matuse ajal olin meeletult õnnetu ja Jumala peale pahane ning otsustasin, et ei usu teda enam. Mõitlesin, et mis õigusega võttis ta 10-aastaselt poisilt ära tema isa, kes teda väga armastas. Palju aastaid hiljem olen tasapisi mõistma hakanud, et Jumala plaanidega pole mõtet võidelda.

Millised on olnud kõige olulisemad kogemused sinu usuelus? Milliseid palvevastuseid oled kogenud?

Tagantjärele mõeldes olen aru saanud, et olen kogu elu olnud Jumala hoole all. Ta on mind õnnistanud just sellise perega nagu mul on olnud, kinkinud mulle armsa tütrekese, kes on nüüd juba 18-aastane.

Kõige olulisemaks usukogemuseks pean seda, kui Taevaisa tuli mulle appi võitluses elu eest, kui olin raskelt haigestunud. Ma ei olnud õnneks üksi selles võitluses. Minu kõrval oli kallis naine, kes toetas mind igal hetkel ja tunnil, hoolitses minu eest, kui olin nõrk, julgustas, kui kippusin hirmule alla andma, ütles mulle iga päev, et täna on juba parem ja ma paranen. Olen talle selle eest väga tänulik. Tean, et ka minu kallid usuõed ja -vennad moodustasid palveringi ja palvetasid minu eest kõik need 6 kuud, mil sain haiglas keemiaravi. Ma usun, et just läbi nende inimeste tegutses Jumal ja tõi mu ellu imelise tervenemise. Ma tundsin igal päeval, et ma ei ole üksi ja mahajäetud. Tema oli minuga – läbi palvete, läbi abi, läbi naeratuste ja julgustuse, mida neil rasketel päevadel nii väga vajasin. Kindlasti suudab ka meditsiin imesid korda saata, kuid usun, et kõige suurem abi oli heade inimeste südamest tulnud palvetest.

Mis tõi Sind Pauluse kirikusse?

Noorukina käisin siin leeris ning abiellumise järel sai ka tihedamalt kirikusse mindud, kuid päris korralikku kirikuskäijat minust siis veel ei saanud. Alles pärast seda imelist tervenemist sain aru, et Jumalal on minuga veel palju plaane ja üks neist on ka tagasi-kutsumine kirikusse. Seekord jõudis kutse sedavõrd sügavale südamesse, et kirikus käimine muutus loomulikuks osaks minu elus. Ja ma arvan, see on väga tähtis muutus minu elus.

Millised on sinu teenimisülesanded koguduses?

Nüüd on sellest juba peaaegu 10 aastat möödunud, kui õpetaja Joel Luhamets pakkus mulle võimalust asuda tegutsema vöörmünderina ehk kirikuvanemana. Olin siis veel üsna noor ja mulle tundus imelik mõelda, et mind võiks keegi kirikuvanemaks nimetada. Seda enam, et enamik vöörmündritest olidki siis üsna kõrges vanuses. Kui aga selgus, et uusi vöörmündreid saab olema lausa kaheksa ja kõik minuga enam-vähem samaealised, julgesin pakkumise vastu võtta. Vöörmündri peamised ülesanded on abistada õpetajat kirikutalituste täitmisel ja valvata pühapäeviti kirikus korra järele.

Mida see töö sulle annab?

Vöörmünder on see õnnelik inimene, kes saab igal pühapäeval kirikusse tulijaid ukse esimesena tervitada. Need käepigistused ja kallistused annavad hea enesetunde kogu järgnevaks nädalaks. Ametisse seatud mehena tundsin end väga õnnelikuna ja pühendusin tõsiselt oma uute ülesannete täitmisele. See rõõm lüüa kaasa jumalariigi töös... seda on võimatu sõnadesse panna. Võin vaid öelda, see on väga imeline tunne.

Mida ütleksid teistele kristlastele julgustuseks?

Kui vahel on tunne, et Jumal ei kuule sinu palveid, siis usu, see pole nii. Ei maksa arvata, et tuleks veel ja veel palvetada, et ehk Ta siis kuuleb ja aitab. Jumal ei ole ametnik suure kontorilaua taga, et võtab palve paberil vastu, heidab pilgu peale ja paneb nõ „kalevi alla“ ja siis tuleb uus palve temani viia. Ei-ei, Tema kuuleb inimest alati juba esimesel korral. Aga targa Isana korraldab ta asju omamoodi. Ta ei pruugi alati sinu soove täita. Vahel Ta korraldab asju sinu elus sootuks teisiti ning hiljem selgub, et veel palju paremini kui sa oleksid osanud tahta. Lihtsalt tuleb olla kannatlik ja tänulik. Usalda Jumalat, pane oma lootus Tema peale ja näed rõõmuga, kuidas kõik läheb hästi.

Mis on see, mis sinu usku igapäeva-elus kinnitab?

Mitmete raskustele, majanduslikule kitsikusele ja terviseprobleemidele vaatamata olen õnnelik, et olen elus, et saan teha tööd, mis mulle meeldib, et mul on sõpru, kes minust hoolivad. Ma tean, et Jumal ei jäta mind ka kõige keerulisemas olukorras. Ja ma olen lõpmata tänulik iga päeva eest ja kõige eest, mis neis päevades mu ellu antakse.

Milline on sinu lemmikkirjakoht Piiblis?

Ühte ainsat lemmikut ei ole, küll aga on üks üleskutse, mida tasuks alati meeles pidada: „Ärge mõistke kohut, ja ka teie üle ei mõisteta kohut! Ärge mõistke hukka, ja ka teid ei mõisteta hukka! Andke andeks, ja teile antakse andeks!”

(Luuka 6:37)

Küsimusi esitas Liina Raju.

Jumalateenistused

- 8. mai** kell 10 emadepäev.
kell 12 laste ja perede
jumalateenistus.
- 15. mai** kell 10 Nelipüha. Leeripüha.
- 16. mai** kell 10 Teine nelipüha
- 22. mai** kell 10 Kolmainupüha.
- 29. mai** kell 10.
- 5. juuni** kell 10.
- 12. juuni** kell 10.
- 19. juuni** kell 10.

Kiriku noortepäevad

EELK noortepäevad ehk kristlik noorte festival „Järgmine peatus” (JäPe) on sel aastal Järva-Jaanis 7. – 10. juulini. Infot leiad Facebooki lehelt!

Koguduse elu nädala sees...

Selle kevade viimane **piiblitund** on kolmapäeval 11. mail kell 17.00.

Taizé palvused neljapäeviti 17.30.

Noorteõhtud reedeti kell 19.00.

Pühapäevakool on 7. mail.

Uut hooaega alustab pühapäevakool jumalateenistusega 25. septembril.

Piiblingid:

- E. 2. mai kell 17.00 (Liive)
P. 8. mai kell 11.45 (Juta)
E. 9. mai kell 17.00 (Liive)
N. 12. mai kell 18.30 (Anu)
E. 16. mai kell 17.00 (Liive)
E. 23. mai kell 17.00 (Liive)
E. 30. mai kell 17.00 (Liive)
E. 6. juuni kell 17.00 (Liive)

Kirikute öö. Reedel, 10. juunil on Tartu kirikud avatud kella kuuest õhtul südaööni. Pauluse kirikus on palvused algustega kell 19, 20, 21, 22 ja 23.

Raamatupood on avatud E-R 10-18, L 10-14 ja P 11.30-12.00.

Kantselei on avatud tööpäeviti kell 10-14, laupäeviti kell 10-12, telefon 742 0258.

Liikmeannetusi (soovitav 1% aastasissetulekust) saab teha ülekandega (a/a 221005105336, saaja: EELK Tartu Pauluse kogudus) või kantseleis.

Supiköök on avatud E-R 11-13 ja L 10-12:30

100 aastat tagasi sai Pauluse kirik katuse alla

13.(26.) mail 1916 avaldas ajaleht „Postimees” järgmise teate:

Pauluse kiriku ehitus on juba niikaugale jõudnud, kus ta möödaminejaid sunnib seisatama ja vaatama jääma, mis hiiglahoonet sääl taotakse.

Kirikuruum on juba paar kuud katuse all. Tornist on lai osa, nõnda ütelda alussammas valmis; see ulatab juba üle katuse. Torni ehitamiseks hakatakse lähematel päevadel tellinguid tegema. Torni tuleb veel tükk maad kivist, siis puust; ta saab õige kõrge – 22 sülda (154jalga).

Kirikuruum on veel tellinguid täis. Lagede panemisega on lõpule jõutud. Tehtakse mitmesuguseid puutöid. Praegu ehitatakse altari kõrvalsaali-

sid. Lähematel päevadel võetakse ka kiriku keskkütte ruumi ehitus käsile, mis altari alla saab. Selleks veetake juba materjali.

Kui uue kiriku kawand kohalikkudes lehtedes ilmus, siis arwasid paljud, et kiriku sisemus erakorraliselt madal saab. Niipalju kui telinguteräga praegu kiriku ruumi lubab silmitseda, saab see suurejoonelisem ja awaram, kui kõik meil teised kohalikud kirikud. Altari-kupli kohalt saab 8 sülda põrandale. Sammasterida, mis lage ja koorisid toetab, annab ruumile võimsa ilme.

Kui ehitajatel tarwilikul arwul raha käepärast oleks, wõiks kirik aasta lõpuks täielikult valmis saada. Praegu on kirikuehituse juures 25 meest tööil.

Pere seminar

Pühapäeval, 29. mail algusega kell 13 on Tartu Pauluse kirikus peredele suunatud seminar „**Üksildus ja kuuluvus perekonnas**”. Peakõneleja on Tartu ülikooli praktilise usuteaduse professor Tõnu Lehtsaar. Rühmatööd käsitlevad abikaasaks, lapsevanemaks ja vanavanemaks olemist. Seminarile järgneb perekontsert, mis algab kell 17 (vt allpool „Perekontserdid”).

Kontserdid

Kolmapäeval, **4. mail** kell 18 – kontsert „Tulbid ja fanfaarid”. Sissepääs tasuta. Esinevad: Fanfare Promotion Orchestra (Holland), Tartu Mart Reiniku Kooli puhkpilliorkester ja Puhkpilliorkester Tamme. Dirigeerivad Lucienne de Valk, Gunnar Petaig, Bert Langelier ja Jaan Tilgar.

Reedel, **6. mail** kell 18 – segakoor Ave Soomest Rovaniemist. Sissepääs tasuta. Kontserdile järgneb kohtumine koori lauljatega, kuhu kõik on oodatud

Teisipäeval, **17. mail** kell 18 – Turu NMKÜ (Noorte Meeste Kristlik Ühing) seniorkoori kontsert. Sissepääs tasuta. Koori juhatab Heikki Rainilo.

Kolmap, **18. mail** kell 19 – kontsert „Erilisena sündinud”. Sissepääs 20 €. Soodushind 15€.

Esinevad Põhjamaade sümfoonia-orkester, dirigent Anu Tali ja tšellist Adolfo Gutierrez Arenas (Hispaania). Kavas on Brahmsi „Akadeemiline avamäng”, Dvoraki „Tšellokontsert” ja Schumanni sümfoonia nr 1 „Kevad”.

Perekontserdid:

29. mail kell 17 – Mari ja Hains Tooming (Tartu Arsise kellas ja viiul), Helis Oidekivi ja Maris Oidekivi-Kaufmann (flööt ja orel), Anna ja Arno Gabriel Humal (orel).

2. juunil kell 19 – Ulla ja Ülo Krigul (orel ja löökpillid).

16. juunil kell 19 – Pille, Urmas ja Joonas Taniloo (orel, klaver, saksofon ja laul).

30. juunil kell 19 – Ines Maidre, Iris Maidre-Aarvik ja Ingmar Simson-Valtin (orel, vioola, viiul).